

Sygn. akt III AUa 1181/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 stycznia 2013 r.

Sąd Apelacyjny - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Michał Bober (spr.)
Sędziowie:	SSA Bożena Grubba SSA Maria Sałańska-Szumakowicz
Protokolant:	Lidia Pedynkowska

po rozpoznaniu w dniu 16 stycznia 2013 r. w Gdańsku

sprawy C. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w E.

o prawo do emerytury

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w E.

od wyroku Sądu Okręgowego w Elblągu- IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 9 maja 2012 r., sygn. akt IV U 91/12

1. oddala apelację;

2. zasądza od pozwanego na rzecz wnioskodawcy kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za drugą instancję.

UZASADNIENIE

Wnioskodawca C. J. wniósł odwołanie od decyzji pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w E. z dnia 8.12.2011r. znak: (...) odmawiającej prawa do emerytury .

Pozwany w odpowiedzi na odwołanie wniósł o oddalenie odwołania i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Podniósł, iż wnioskodawca nie wykazał wymaganego przepisami 15-letniego okresu stażu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Sąd Okręgowy w Elblągu Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 9 maja 2012r. wydanym w sprawie IV U 91/12 zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał wnioskodawcy C. J. prawo do emerytury

od dnia 20 września 2011r. (pkt 1) oraz zasądził od pozwanego na rzecz wnioskodawcy kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (pkt 2).

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd Okręgowy oparł na następujących ustaleniach i rozważaniach: Wnioskodawca urodzony (...) w dniu 20.09.2011r. wystąpił do pozwanego z wnioskiem o przyznanie prawa do emerytury.

W okresie od 3 stycznia 1973r. do 29 lutego 1992r. wnioskodawca był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w B. w pełnym wymiarze czasu pracy jako kierowca samochodu dostawczego marki (...) do przewozu gazu bezprzewodowego .

Do wniosku do emeryturę skarżący dołączył świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach za okres zatrudnienia z (...)w B.od 3.01.1973r. do 29.02.1992r. i za okres zatrudnienia w (...) Sp. z o.o.w B.od 1.03.1992r. do 9.09.2011r. W trakcie postępowania wyjaśniającego ZUS uzyskał od Przedsiębiorstwa Usługowo-Handlowego (...) Sp. z o.o.w B.nowe – poprawione świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach. W świadectwie za okres od 3.01.1973r. do 29.02.1992r. wskazano, iż wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę kierowcy samochodu dostawczego marki (...)do przewozu gazu bezprzewodowego - wymienione w wykazie A dział VII Transport pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. Dz.U.Nr 8 poz.43 z 1983r. oraz wykazie stanowiącym załącznik do zarządzenia Nr 9 Ministra Administracji Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska z dnia 1 lipca 1983r. w sprawie stanowisk pracy w zakładach pracy resortu administracji, gospodarki terenowej i ochrony środowiska, na których są wykonywane prace w warunkach szczególnych uprawniających do niższego wieku emerytalnego.

W oparciu o posiadaną dokumentację pozwany ustalił, iż wnioskodawca posiada na dzień 1.01.1999r. 25-letni okres składkowy i nieskładkowy, nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego, rozwiązał stosunek pracy, natomiast na dzień 1.01.1999r. nie posiada okresu pracy wykonywanej w szczególnych warunkach w wymiarze 15 lat. Organ rentowy wskazał, iż z przedłożonych dokumentów nie wynika, aby skarżący był zatrudniony na stanowisku kierowcy pojazdu o dopuszczalnym ciężarze całkowitym co najmniej 3,5 tony. Ponadto , w ocenie pozwanego, stanowisko kierowcy samochodu dostawczego (...)do przewozu gazu bezprzewodowego nie zostało wymienione w Zarządzeniu Nr 9 Ministra Administracji i Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska z dnia 1.07.1983r. jako praca w warunkach szczególnych.

Odwołanie wnioskodawcy jako uzasadnione zasługiwało na uwzględnienie .

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.Nr 153, poz. 1227 z późn. zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego, wynoszącego co najmniej 60 lat dla kobiet i co najmniej 65 lat dla mężczyzn, z zastrzeżeniem art. 46, 47, 50, 50a i 50e i 184.

W myśl art. 184 ust. 1 ww. ustawy ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Ust. 2 Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.

Stosownie do § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U.Nr 8, poz. 43) pracownik, który

wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn oraz ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie zaś z § 3 rozporządzenia za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudnienia”, uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia.

W myśl § 2 ust. 1 rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Z powyższego wynika, iż skarżący nabyłby prawo do wcześniejszej emerytury w przypadku łącznego spełnienia przesłanek:

- ukończenia wieku 60 lat
- legitymowania się łącznym okresem ubezpieczenia w wymiarze co najmniej 25 lat, przypadającym na dzień 01.01.1999r.;
- legitymowania się 15 letnim okresem pracy wykonywanej w szczególnych warunkach, przypadających na dzień 01.01.1999r.;
- nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego;
- rozwiązania stosunku pracy.

Poza sporem w sprawie było, iż skarżący w dniu wydania zaskarżonej decyzji miał ukończony wiek 60 lat, na dzień 01.01.1999r. legitymował się ponad 25 letnim okresem ubezpieczenia, nie był członkiem otwartego funduszu emerytalnego oraz nie pozostawał w stosunku pracy. Spornym pozostawało czy skarżący na dzień 01.01.1999r. legitymuje się 15 letnim okresem pracy wykonywanej w szczególnych warunkach.

Faktem jest, iż rozporządzenie RM z 07.02.1983r. w § 2 ust. 2 wymaga by okresy pracy w szczególnych warunkach zostały potwierdzone przez zakład pracy w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub też w „zwykłym” świadectwie pracy z odpowiednią adnotacją. Na okoliczność wykonywania pracy w szczególnych warunkach w Przedsiębiorstwie (...) w B. skarżący przedłożył pozwanemu świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Niemniej jednak należy zauważyć, iż świadectwo nie ma mocy wiążącej zarówno dla pozwanego, jak i dla Sądu. Nie jest ono bowiem dokumentem urzędowym w rozumieniu art. 244 § 1 i 2 k.p.c., gdyż podmiot wydający to świadectwo nie jest organem państwowym ani organem wykonującym zadania z zakresu administracji państwowej, a tylko dokumenty wydane przez te organy stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo poświadczane. W postępowaniu sądowym świadectwo traktuje się jako dokument prywatny w rozumieniu art. 245 k.p.c., który stanowi jedynie dowód tego, że osoba, która je podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Dokument taki podlega kontroli zarówno co do prawdziwości wskazanych w nim faktów, jak i co do prawidłowości wskazanej podstawy prawnej. Tak więc pozwany miał pełne prawo zakwestionować przedłożony przez skarżącego dokument. Wnioskodawca zaś posiada uprawnienie do wykazania innymi dowodami, iż stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę w szczególnych warunkach, tym bardziej, iż zgodnie z utrwalonym w judykaturze poglądem, w sądowym postępowaniu odwoławczym możliwe jest ustalenie okresów zatrudnienia także w oparciu o inne dowody niż dowód z zaświadczenia zakładu pracy.

Jak wynika z ustalonego stanu faktycznego charakter pracy wykonywanej przez wnioskodawcę w trakcie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w B. w okresie od 3.01.1973r. do 29.02.1992r. nie był kwestionowany przez stronę pozwaną. Kwestią podlegającą zatem ocenie Sądu I instancji było ustalenie czy praca wnioskodawcy jako kierowcy samochodu specjalnego (...) do przewozu gazu jest pracą wykonywaną w warunkach szczególnych w rozumieniu rozporządzenia

Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Sąd nie podziela stanowiska strony pozwanej, iż aby zaliczyć wnioskodawcy pracę kierowcy samochodu specjalnego-gazowniczego, jako pracy wykonywanej w warunkach szczególnych ciężar tego pojazdu musiałby wynosić co najmniej 3,5 tony. Faktem jest, iż zgodnie z wykazem A dział VIII pkt 2 ppkt 1 zarządzenia Ministra Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska do pracy wykonywanej w warunkach szczególnych zalicza się prace kierowcy samochodów specjalnych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym co najmniej 3,5 tony. Wskazać jednakże należy, iż zarządzenie ministra wydane na podstawie upoważnienia zawartego w § 1 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. 1983 r. Nr 8 poz. 43 ze zm.) nie jest źródłem prawa materialnego, ma charakter wewnętrzny, nie może wyłączać wiążących przepisów cyt. wyżej rozporządzenia Rady Ministrów. Stanowiska wykazane w zarządzeniach resortowych nie mogą wykraczać poza wykazy prac wykonywanych w szczególnych warunkach, wymienionych w załączniku do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach... Tak więc skoro w rozporządzeniu z dnia 7 lutego 1983r. do pracy wykonywanej w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego w Wykazie A Dziale VIII pkt 2 wskazano prace kierowców m.in. samochodów specjalistycznych (specjalnych) i okolicznością bezsporną był fakt, iż skarżący wykonywał pracę kierowcy samochodu specjalnego-gazowniczego, zatem wykonywał prace w szczególnych warunkach, ponieważ w świetle obowiązujących przepisów prawa samochód specjalny nie musi mieć ciężaru całkowitego powyżej 3,5 tony. W całej rozciągłości należy podzieli stanowisko wnioskodawcy, iż naruszona zostałaby zasada równości wobec prawa, gdyż kierowca pojazdu specjalnego o ciężarze całkowitym poniżej 3,5 tonu w zakładzie prywatnym uzyskiwałby po 15 latach pracy w takich warunkach prawo do wcześniejszej emerytury, a kierowca pojazdu w resortowym zakładzie pracy uzyskiwałby takie uprawnienie wyłącznie kierując pojazdem specjalistycznym o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Brak jest podstaw do różnicowania w tym zakresie kierowców. W świetle faktu, iż charakter wykonywanej pracy nie był kwestionowany przez stronę pozwana, Sąd pominął dowód z zeznań świadków.

Mając powyższe na uwadze, skoro wnioskodawca posiada 15-letni okres wykonywania pracy w warunkach szczególnych, zatem spełnia wszystkie przesłanki do nabycia prawa do emerytury, dlatego też Sąd na mocy art. 477 14§ 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w pkt I wyroku.

O kosztach orzeczono na mocy art. 98, 99 i 108 kpc w zw. § 11 ust.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz.1349 ze zm.).

Apelację od powyższego wyroku wywiódł pozwany zaskarżając powyższy wyrok w całości i zarzucając mu:

1. naruszenie prawa materialnego, w szczególności art. 24 ust 1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2009 r., Nr 153, poz. 1227 ze zm.) w zw. z art. 184 ust 1 ustawy emerytalnej, a także § 4 i 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub charakterze (Dz.U. Nr 8 poz. 43 z 1983 r.) , poprzez przyznanie prawa do emerytury ubezpieczonemu, który nie spełniał przesłanek do jej nabycia,

2. błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że :

- wykonywanie pracy na stanowisku kierowcy samochodu marki (...), przeznaczonego do przewozu gazu, który nie jest pojazdem specjalnym o ciężarze całkowitym co najmniej 3,5 t. pozwala na obniżenie powszechnego wieku emerytalnego,

- skarżący udowodnił 15 - letni staż pracy w szczególnych warunkach, w sytuacji gdy z książki pojazdu stanowiącej dowód w postępowaniu rozpoznawczym - wynika jednoznacznie, iż pojazd ten został przejęty z W. L. dopiero w 1981

r., a co za tym idzie, skarżący nie mógł przed tą datą wykonywać pracy w szczególnych warunkach pracując na tymże pojeździe.

W oparciu o powyższe zarzuty apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania ewentualnie jego uchylenie i przekazanie do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji oraz o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwany wyjaśnił, że przyjęta przez sąd interpretacja przepisów rozporządzenia z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze nie jest trafna. Nie można przy dokonywaniu subsumcji w zakresie ustalenia prawa do emerytury ubezpieczonemu, który domaga się uznania jako pracy w szczególnych warunkach stażu pracy w jednostce gospodarki komunalnej, pominąć zarządzenia nr 9 Ministra Administracji i Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska z dnia 01.07.1983 r., zgodnie z postanowieniami którego, aby zaliczyć pracę kierowcy samochodu specjalnego, jego dopuszczalny ciężar całkowity musi wynosić co najmniej 3,5 tony.

Jest tak albowiem z faktu, że właściwy minister, (...) w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych, ustalił w podległych i nadzorowanych zakładach pracy, że dane stanowisko pracy jest stanowiskiem pracy w szczególnych warunkach, płynie domniemanie faktyczne, że praca na tym stanowisku w istocie wykonywana była w takich warunkach i odwrotnie, brak konkretnego stanowiska pracy w takim wykazie - w kontekście całokształtu ustaleń faktycznych - stanowi negatywną przesłankę dowodową, (tak: wyrok Sądu Najwyższego z 16.11.2010, sygn. akt 124/10)

W przedmiotowej sprawie, skoro stanowisko na którym pracował wnioskodawca, nie zostało ujęte w wykazie stanowisk uprawniających do obniżenia powszechnego wieku emerytalnego, jak również pojazd na którym wykonywał pracę został nabyty w 1981 r., a także Sąd nie przeprowadził postępowania dowodowego w sprawie, brak było podstaw do wydania wyroku i konsekwencji przyznania wnioskodawcy prawa do emerytury.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego nie zasługiwała na uwzględnienie.

Tytułem wstępu podkreślić należy, że Sąd Apelacyjny zaakceptował w całości ustalenia faktyczne sądu pierwszej instancji, traktując je jak własne, nie widząc w związku z tym konieczności ich ponownego szczegółowego przytaczania.

Istota sporu sprowadzała się do ustalenia, czy praca wnioskodawcy jako kierowcy samochodu specjalnego (...) do przewozu gazu jest pracą wykonywaną w warunkach szczególnych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, zgromadzony przez Sąd I instancji materiał dowodowy, nie kwestionowany przez strony, pozwala na przyjęcie, że w okresie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...)w B.w okresie od 3.01.1973r. do 29.02.1992r. na stanowisku kierowcy, wnioskodawca wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracę w warunkach szczególnych. Należy przy tym zauważyć, że pozwany nie kwestionował na etapie postępowania pierwszoinstancyjnego charakteru pracy ubezpieczonego w spornym okresie w (...)w B., dopiero w apelacji zarzucił, że ubezpieczony nie mógł wykonywać pracy w warunkach szczególnych przed 1981r. na pojeździe W.L., bowiem dopiero w tymże roku pojazd ten został przekazany w posiadanie (...)w B.. Zarzut ten jest jednakże nietrafny i nie zasługuje na uwzględnienie. Wskazać trzeba, że książkę pojazdu dostarczył sam ubezpieczony wyjaśniając, że przedłożył niejako dla przykładu tą książkę pojazdu, jednakże w zakładzie takich samochodów tzn. Ż.do przewozu gazu bezprzewodowego było z 10 i on przez cały okres zatrudnienia jeździł na takich, zaś pozwany nie skorzystał z możliwości zakwestionowania tego stanowiska – co więcej – nie kwestionował tej okoliczności przez całe postępowanie (vide: odpowiedź na odwołanie k.9 – 3 akapit od dołu). Wyjaśnienie wnioskodawcy jest więc wiarygodne i zasługuje na uwzględnienie tym bardziej wobec potwierdzenia powyższej okoliczności świadectwami wystawionymi przez byłego pracodawcę. Zarzut w tym kontekście należy więc uznać za bezpodstawny, przyjęcie koncepcji pozwanego wiązałoby się w szczególności z

założeniem, że ubezpieczony sam dostarcza dowody na swoją niekorzyść, co oczywiście nie jest niemożliwe, jednakże w zestawieniu z wyjaśnieniami ubezpieczonego, należy uznać zarzut pozwanego jako polemiczny. Tak w trakcie postępowania pierwszo jak i drugoinstancyjnego główny zarzut pozwanego sprowadzał się natomiast do zakwestionowania pracy kierowcy Ż.jako pojazdu specjalnego przeznaczonego do przewozu gazu bezprzewodowego jako pracy w warunkach szczególnych. Pozwany nie kwestionował charakteru pracy ubezpieczonego poza wskazanym powyżej okresem, do czego Sąd Apelacyjny już się odniósł. Pozwany wywodził, że dla oceny pracy ubezpieczonego, należy brać pod uwagę zarządzenie nr 9 Ministra Administracji i Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska z dnia 01.07.1983 r., zgodnie z postanowieniami którego, aby zaliczyć pracę kierowcy samochodu specjalnego, jego dopuszczalny ciężar całkowity musi wynosić co najmniej 3,5 tony.

W judykaturze Sądu Najwyższego podkreśla się jednolicie, że przewidziane w art. 32 ustawy o emeryturach i rentach prawo do emerytury w niższym niż określony w art. 27 tej ustawy wieku emerytalnym jest ściśle związane z szybszą utratą zdolności do zarabkowania z uwagi na szczególne warunki lub szczególny charakter pracy. Praca taka, świadczona stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy, przyczynia się do szybszego obniżenia wydolności organizmu, stąd też wykonująca ją osoba ma prawo do emerytury wcześniej niż inni ubezpieczeni. Prawo to stanowi przywilej i odstępstwo od zasady wyrażonej w art. 27 ustawy, a zatem regulujące je przepisy należy wyklądać w sposób gwarantujący zachowanie celu uzasadniającego to odstępstwo (por. między innymi wyroki z dnia 22 lutego 2007 r. I UK 258/2006 OSNP 2008/5-6 poz. 81; z dnia 17 września 2007 r. III UK 51/2007 OSNP 2008/21-22 poz. 328; z dnia 6 grudnia 2007 r. III UK 62/2007 LexPolonica nr 1762480; z dnia 6 grudnia 2007 r. III UK 66/2007 LexPolonica nr 2375445; z dnia 13 listopada 2008 r. II UK 88/2008, niepublikowany; z dnia 5 maja 2009 r. I UK 4/2009 LexPolonica nr 2133261). Podzielając takie rozumienie instytucji emerytury z art. 32 ustawy o emeryturach i rentach, należy stwierdzić, że wyłącznie takie czynności pracownicze, które są wykonywane w warunkach bezpośrednio narażających na szkodliwe dla zdrowia czynniki, kwalifikują pracę jako wykonywaną w szczególnych warunkach. Znaczące przy tym są: stopień uciążliwości owych czynników oraz wymagania wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne i otoczenia. Jeśli czynności te wykonywane są stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, to okres wykonywania tej pracy jest okresem pracy uzasadniającym prawo do świadczeń na zasadach przewidzianych w rozporządzeniu. Sąd Apelacyjny uznał, iż niekwestionowany przez strony zgromadzony materiał dowodowy, pozwala uznać, iż ubezpieczony pracował w szczególnych warunkach wykonując pracę kierowcy pojazdu specjalistycznego. Sąd Apelacyjny nie podziela stanowiska pozwanego w zakresie w jakim uznaje on, iż decydującą przesłanką od której zależy uznanie czy pracownik był zatrudniony w warunkach szczególnych jest wymienienie danego stanowiska w przepisie resortowym. Jak wyjaśnił bowiem Sąd Najwyższy w wyroku dnia 24 marca 2009 r. w sprawie I PK 194/2008, dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy (rzeczywiście wykonywanych zadań pracowniczych). Przepisy rozporządzenia wykonawczego z dnia 7 lutego 1983r, które nadal zachowały swoją moc na warunkach określonych w art. 32 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 162, póź. 1118 ze zm.), mają zastosowanie do wszystkich pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie z § 2 tego rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku, a okresy te stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. I to przepisy tego rozporządzenia mają decydujące znaczenie dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, a nie przepisy resortowe które mają charakter informacyjny. W świetle Konstytucji z 1997 r. rozporządzenie jako akt wykonawczy oparty na ustawie nie może zawierać subdelegacji. W konsekwencji, przedmiotem wykładni są wyłącznie przepisy ustawy i wydane na jej podstawie akty wykonawcze. Uściślenia dokonane w innym okresie przez właściwych ministrów, polegające na ustaleniu wykazów stanowisk, na których wykonywana jest praca w szczególnych warunkach, nie mają w obecnym stanie prawnym wartości normatywnej, ale wyłącznie informacyjną. Sąd Najwyższy słusznie uznaje te wykazy za mające „jedynie charakter techniczno-porządkujący”. W rezultacie zatem o spełnieniu przesłanki „praca w szczególnych warunkach” przesądza wykonywanie pracy wymienionej w załącznikach

„A” i „B” do rozporządzenia z 7 lutego 1983 r., które stanowią integralną część rozporządzenia jako aktu wykonawczego, niezależnie od tego, w jakim zakładzie praca taka była (lub jest) wykonywana (por. wyrok Sądu Najwyższego z 22 kwietnia 2011r., I UK 351/10, Lex nr 863944, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 maja 2011r., II UK 356/10, Lex nr 901608).

Również Sąd Okręgowy rozprawił się już z tymi argumentami odnoszącymi się do kwestii relacji pomiędzy rozporządzeniem jako aktem prawnym w obecnym rozumieniu prawa powszechnie obowiązującego a resortowymi zarządzeniami, które stwarzają pewne domniemania i wskazówki interpretacyjne, nie mogą jednakże, prowadzić do pogorszenia sytuacji prawnej adresatów w stosunku do treści rozporządzenia, ponieważ to rozporządzenie wyznacza zakres prac, które są uznawane za prace wykonywane w warunkach szczególnych. Dodać tylko należy, że rozporządzenie z 1983r. realizowało pojęcie warunków szczególnych i szczególnego charakteru zatrudnienia. Wcześniej, przed 1983r. funkcjonowało pojęcie tzw. pierwszej kategorii zatrudnienia. Wszystkie prace, które wchodziły w zakres pierwszej kategorii zatrudnienia, później stały się pracami w warunkach szczególnych w rozumieniu rozporządzenia z 1983r., wraz z całym szeregiem dodatkowych prac określonych w załączniku do tego rozporządzenia. Jeżeli chodzi o wcześniejsze przepisy prawne dotyczące pierwszej kategorii zatrudnienia, to określały one, że do pierwszej kategorii zatrudnienia w transporcie i łączności wchodzi prace kierowców ciężarowych, specjalizowanych (specjalistycznych) pojazdów członowych i ciągników samochodowych balastowych, autobusów o liczbie miejsc powyżej 15, samochodów uprzywilejowanych w ruchu w rozumieniu przepisów o ruchu na drogach publicznych, trolejbusów i motorniczych tramwajów. (Tak: Dział VIII, poz.2 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 maja 1979 r. w sprawie pierwszej kategorii zatrudnienia - Dz.U. Nr 13, poz.86 ze zm.) Praca wykonywana zatem zarówno w charakterze kierowcy samochodu ciężarowego jak i w charakterze kierowcy samochodu specjalistycznego była zaliczana do I kategorii zatrudnienia niezależnie od wagi pojazdu.

Rozporządzenie z 1983r. wprawdzie wprowadziło wymóg wagowy 3,5 tony, ale wyłącznie w odniesieniu do pojazdów ciężarowych, a nie pojazdów specjalistycznych i specjalizowanych. Zgodzić się zatem należy z Sądem I instancji, że wnioskodawca w spornym okresie zatrudnienia w (...)w B.wykonywał pracę w warunkach szczególnych będąc kierowcą pojazdu specjalnego – Ż.do przewozu gazu bezprzewodowego. Dla oceny tej pracy jako wykonywanej w warunkach szczególnych waga pojazdu specjalnego pozostaje bez znaczenia wobec braku takiego wymogu w załączniku do rozporządzenia z 7 lutego 1983r. Sąd Apelacyjny w Gdańsku podziela zbieżne w tej materii rozważania zawarte w uzasadnieniu wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 17 maja 2011 r. w sprawie III AUa 2409/10 LEX nr 1129824, Biul.SAKa 2012/1/36 w takim zakresie, w jakim wskazują one na konieczność zaliczenia do prac wykonywanych w warunkach szczególnych pracy kierowcy samochodu specjalnego (specjalistycznego) bez względu na wagę pojazdu.

Skoro więc wnioskodawca udowodnił 15 lat pracy w szczególnych warunkach, a co za tym idzie spełnił wszystkie konieczne do przyznania wcześniejszej emerytury warunki określone w przepisie art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r., to uzasadnione było przyznanie mu przez Sąd I instancji prawa do żądanego świadczenia.

W tym stanie rzeczy Sąd Apelacyjny, podzielając stanowisko Sądu I instancji i uznając apelację pozwanego za bezzasadną, orzekł, na mocy art. 385 k.p.c., jak w pkt I sentencji.

W pkt II sentencji Sąd II instancji zasądził od pozwanego na rzecz wnioskodawcy kwotę 120 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za II instancję, działając na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z § 2 ust. 1 w zw. z § 12 ust.1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U nr 163, poz.1349 ze zm.).